

Opitaan digiturvallisuutta

HARJOITTELE YHDESSÄ SANNIN KANSSA

SISÄLLYS

HARJOITUS 1: OPI TUNNISTAMAAN OIKEUTESI

3

HARJOITUS 2: KOLME TÄRKEINTÄ OIKEUTTA NETISSÄ

8

HARJOITUS 3: KUVIEN JA TIETOJEN JAKAMINEN NETISSÄ

9

HARJOITUS 4: MITEN NEUVOISIT MUITA?

10

HARJOITUS 5: LUOTETTAVAN TIEDON TUNNISTAMINEN

12

HARJOITUS 6: VIESTITTELY NETISSÄ

15

HARJOITUS 7: ESTÄ EPÄILYTTÄVÄT IHMISET

16

HARJOITUS 8: MITEN KIUSAAMISTILANTEESSA TULISI TOIMIA?

18

HARJOITUS 9: MISTÄ SAAT APUA JA TUKEA?

19

HARJOITUS 10: TURVALLISTA VAI VAARALLISTA?

20

HARJOITUS 11: TOIMINTAOHJEITA ERILAIISIIN TILANTEISIIN

22

HARJOITUS 12: TIETOSUOJASTA HUOLEHTIMINEN

26

Sinun nimesi

HARJOITUS 1

Opi tunnistamaan oikeutesi

Mitä eroa on sillä, että sinulla on oikeus johonkin asiaan ja sillä, että toivot jotain asiaa? Kirjoita oikealla olevien kohtien alle, onko kyseessä "oikeus" vai "toive".

01

Oma huone

02

Pikaruoka

03

Suojelu syrjinnältä

04

Raha, jota voi käyttää miten haluaa

05

Koulunkäynti

06

Lomamatkat

07

Leikkiminen

08

Viestien lähettäminen puhelimella

09

Oma kulttuuri, kieli ja uskonto

10

Riittävän hyvä majoitus

HARJOITUS 1

Opi tunnistamaan oikeutesi

Mitä eroa on sillä, että sinulla on oikeus johonkin asiaan ja sillä, että toivot jotain asiaa? Kirjoita oikealla olevien kohtien alle, onko kyseessä "oikeus" vai "toive".

11

Uusimmat muotivaatteet

13

Puhdas ilma

15

Suojelu väkivallalta

17

Pääsy lääkäriin silloin, kun sitä tarvitsee

12

Tietokoneen tai tabletin käyttäminen

14

Ravitseva ruoka

16

Television katselu

18

Mahdollisuus kertoa oma mielipide ja tulla kuulluksi

Lapsen oikeuksien sopimus

1. KUKA ON LAPSI?

Jokainen alle 18-vuotias on lapsi.

2. KETÄÄN EI SAA SYRJIÄ

Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle.

3. LAPSEN ETU TULEE AINA OTTAA HUOMIOON

Ketään lasta ei saa syrjiä hänen tai hänen vanhempiansa ominaisuuksien, mielipiteiden tai alkuperän vuoksi.

Kun aikuiset tekevät lasta koskevia päätöksiä, heidän on aina ensimmäiseksi ajateltava, mikä on lapselle parasta.

4. OIKEUKSISTA TOTTA

Valtioiden on huolehdittava, että jokaisen lapsen kaikki oikeudet toteutuvat.

5. PERHEEN TUKEMINEN LAPSEN KEHITTYESSÄ

Vanhempien tai muiden lapsesta huolehtivien aikuisten tulee huolehtia siitä, että lapset oppivat omat oikeutensa ja osaavat kunnioittaa myös muiden oikeuksia.

6. OIKEUS ELÄÄ, OLLA JA KEHITYÄ

Lapsella on oikeus elämään. Valtion on taattava, että lapsi voi elää ja kehittyä mahdollisimman hyvissä olosuhteissa.

7. OIKEUS NIMEEN JA KANSALAISUUTEEN

Lapsella on oikeus nimeen ja kansalaisuuteen sekä aina kun mahdollista, oikeus tuntea vanhempansa ja olla heidän hoidettavanaan.

8. OIKEUS HENKILÖLLISYYTEEN

Lapsella on oikeus nimeen, kotimaahan ja kansalaisuuteen.

9. PERHEEN PITÄMINEN YHDESSÄ

Lapsella on oikeus elää vanhempiansa kanssa, jos vanhemmat pystyvät huolehtimaan lapsesta. Lapsella jonka vanhemmat eivät asu yhdessä, on oikeus olla yhteydessä molempiin vanhempiinsa, jos se ei vahingoita lasta.

10. OIKEUS SÄILYTTÄÄ YHTEYS VANHEMPIIN

Jos lapsi ja hänen vanhempansa asuvat eri maissa, valtioiden on annettava lasten ja vanhempien matkustaa rajojen yli siten, että lapsi ja vanhemmat voivat pitää yhteyttä ja olla yhdessä.

11. OIKEUS TULLA SUOJELLUKSI KIDNAPPAUKSELTA

Valtioiden on estettävä lasten kuljettaminen toiseen maahan silloin, kun se on vastoin lakia.

12. LASTEN NÄKEMYKSEN KUNNIOITTAMINEN

Lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä kaikissa itseään koskeissa asioissa. Lapsen mielipide tulee ottaa huomioon häntä koskevissa päätöksissä lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.

13. OIKEUS KERTOA OMIA MIELIPITEITÄ

Lapsella on oikeus etsiä, vastaanottaa ja jakaa tietoa ja ajatuksia voidakseen vapaasti ilmaista itseään, kunhan se ei loukkaa muiden oikeuksia.

14. OIKEUS OMIIN AJATUKSIIN JA USKONTOON

Lapsella on oikeus omiin mielipiteisiin ja uskontoon, kunhan nämä eivät riko muiden oikeuksia. Vanhempien tulee ohjata lasta kunnioittamaan muiden oikeuksia.

15. OIKEUS KANSALAISTOIMINTAAN

Lapsella on oikeus nähdä muita ihmisiä ja liittyä yhdistyksiin ja toimia niissä, kunhan tästä ei aiheudu haittaa kenellekään.

Lapsen oikeuksien sopimus

16. YKSITYISYYDEN SUOJELU

Lapsella on oikeus yksityisyyteen ja kotirauhaan.

17. OIKEUS SAADA TIETOA

Lapsella on oikeus saada tiedotusvälineiden kautta sellaista tietoa, joka on tärkeätä hänen kehityksensä ja hyvinvointinsa kannalta. Aikuisten tulee huolehtia siitä, että tämä tieto ei ole haitallista lapselle.

18. VANHEMPIEN JA HUOLTAJIEN VELVOLLISUUDET

Vanhemmilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta ja oikeus saada tukea tehtäväänsä. Vanhempien tulee pohtia jokaisessa tilanteessa sitä, mikä on lapselle paras ratkaisu.

19. SUOJELU VÄKIVALLALTA

Lasta on suojeltava kaikilta väkivallan muodoilta ja välinpitämättömältä kohtelulta. Kukaan ei saa satuttaa lasta.

20. OIKEUS HUOLENPITOON, VAIKKA EI OLISI OMAA PERHETTÄ

Lapsella, joka ei voi elää oman perheensä kanssa, on oikeus saada erityistä suojelua ja tukea.

21. LAPSET, JOTKA ON ADOPTOITU

Lapsi voidaan adoptoida, jos se on lapsen kannalta paras ratkaisu.

22. LAPSET, JOTKA OVAT PAKOLAISIA

Lapsilla, jotka muuttavat toiseen maahan pakolaisina, on oikeus saada tarvitsemansa erityinen suojelu ja apu, jotta kaikki hänen oikeutensa toteutuvat.

23. LAPSET, JOILLA ON VAMMA

Vammaisella lapsella on oikeus saada hoitoa ja apua sekä kasvaa itsenäiseksi aikuiseksi.

24. TERVEYS, VESI, RUOKA, YMPÄRISTÖ

Lapsella on oikeus elää mahdollisimman terveenä. Lapsella on oikeus terveelliseen ravintoon, puhtaaseen veteen ja turvalliseen asuinympäristöön. Lapsen tulee saada tarvitsemaansa hoitoa ja apua.

25. KODIN ULKOPUOLELLE SIOJITTAMINEN

Jos lapsi ei asu omien vanhempiensa luona, lapsella on oikeus siihen, että muut aikuiset huolehtiva hänestä. Mahdollisuutta asua vanhempien luona tulee säännöllisesti uudelleen arvioida. Arvioinnissa keskiössä tulee olla lapsen edun toteutuminen.

26. SOSIAALINEN JA TALOUDELLINEN TUKI

Valtioiden tulee tukea vähävaraisten perheiden lapsia riittävästi.

27. RUOKA, VAATTEET JA TURVALLINEN KOTI

Lapsella on oikeus turvalliseen kotiin, ruokaan, riittävän hyviin vaatteisiin ja hänen kehityksensä kannalta riittävään elintasoon.

28. OIKEUS KOULUTUKSEEN

Lapsella on oikeus käydä ilmaiseksi peruskoulu. Jokaisella lapsella tulisi olla mahdollisuus jatkaa opintoja peruskoulun jälkeen. Koulujen on kunnioitettava lapsen oikeuksia eikä rangaistukset saa vahingoittaa lasta.

29. KOULUTUKSEN TARKOITUS

Koulutuksen tulee auttaa lasta kasvattamaan onia taitojaan ja kykyjään. Koulutuksen tulee auttaa lasta ymmärtämään omat ja muiden oikeudet sekä elämään suojellen ympäristöä.

Lapsen oikeuksien sopimus

30. VÄHEMMISTÖKULTTUURIT, -KIELET JA -USKONNOT

Lapsi saa käyttää omaa äidinkieltään sekä tehdä omaan kulttuuriin ja uskontoon kuuluvia asioita, vaikka ne poikkeaisivat joidenkin muiden kielestä, kulttuurista ja uskonnosta.

31. LEPO, LEIKKI, KULTTUURI, TAIDE

Lapsella on oikeus lepoon, leikkiin ja vapaa-aikaan.

32. SUOJELU HAITALLISELTA TYÖLTÄ

Lapsella ei saa teettää työtä, joka haittaa hänen opintojaan tai vahingoittaa hänen terveyttään tai kehitystään. Jos lapsi tekee työtä, tulee työn olla turvallista ja siitä tulee maksaa reilu korvaus.

33. SUOJELU HUUMEILTA

Aikuisten on suojeltava lasta huumeilta.

34. SUOJELU SEKSUAALIVÄKIVALLALTA

Lasta on suojeltava seksuaaliväkivallalta. Aikuinen ei saa ehdottaa eikä tehdä lapselle seksuaalisia tekoja. Aikuinen ei saa pyytää lapselta tai ottaa hänestä seksuaalissävytteisiä kuvia. Kukaan ei saa painostaa tai pakottaa lasta seksuaalisiin tekoihin.

35. IHMISKAUPAN ESTÄMINEN

Valtioiden on estettävä lasten kidnappaaminen ja myyminen.

36. SUOJELU HUONOLTA KOHTELULTA

Lasta on suojeltava kaikenlaiselta huonolta kohtelulta.

37. SÄILÖÖN OTETUT LAPSET

Lasta ei saa satuttaa eikä rangaista julmalla tavalla.

38. SUOJELU SODAN AIKANA

Alle 15-vuotiasta ei saa ottaa armeijaan eikä hän saa osallistua sodankäyntiin. Sodassa on suojeltava lapsia.

39. TOIPUMINEN JA SOPEUTUMINEN YHTEISKUNTAAN

Huonosti tai väärin kohdeltua lasta on autettava toipumaan kokemuksestaan.

40. LAPSET, JOTKA RIKKOVAAT LAKIA

Lakia rikkonutta lasta on kohdeltava hyvin ja oikeudenmukaisesti. Lasta pitää auttaa olemaan rikkomatta lakia uudelleen.

41. LAPSELLE PARASTA LAKIA NOUDATETAAN

Jos valtion oma lainsäädäntö turvaa lapselle paremmat oikeudet kuin lapsen oikeuksien sopimus, valtion omaa lakia on noudatettava.

42. JOKAINEN TUNTEE LAPSEN OIKEUDET

Valtioiden pitää huolehtia siitä, että kaikki tietävät lapsen oikeudet.

43-54.

Nämä lapsen oikeuksien sopimuksen kohdat käsittelevät sitä, miten valtiot sekä muut toimijat työskentelevät varmistaakseen, että jokaisen lapsen kaikki oikeudet toteutuvat.

Sinun nimesi

HARJOITUS 2

Kolme tärkeintä oikeutta netissä

Mitkä ovat kolme tärkeintä oikeutta, joita tarvitset netissä?

Oikeus 1

Oikeus 2

Oikeus 3

HARJOITUS 3

Kuvien ja tietojen jakaminen netissä

Ympyröi ne ihmiset, joiden uskot näkevän sen, mitä julkaiset netissä.

01 Julkaisuri somessa

- Ystäväni _____
- Teknologiayritykset _____
- Perhe _____
- Tuntemattomat ihmiset _____
- Suomen pääministeri _____
- Mainostajat _____

Joku muu :
.....

Miksi?:
.....
.....

02 Henkilökohtaiset tietoni (esim. osoite, nimi)

- Ystäväni _____
- Teknologiayritykset _____
- Perhe _____
- Tuntemattomat ihmiset _____
- Suomen pääministeri _____
- Mainostajat _____

Joku muu :
.....

Miksi?:
.....
.....

03 Paikkatietoni

- Ystäväni _____
- Teknologiayritykset _____
- Perhe _____
- Tuntemattomat ihmiset _____
- Suomen pääministeri _____
- Mainostajat _____

Joku muu :
.....

Miksi?:
.....
.....

04 Hakuhistoriani

- Ystäväni _____
- Teknologiayritykset _____
- Perhe _____
- Tuntemattomat ihmiset _____
- Suomen pääministeri _____
- Mainostajat _____

Joku muu :
.....

Miksi?:
.....
.....

HARJOITUS 4

Miten
neuvoisit
muita?

Lue, mitä sanottavaa muilla on heidän turvallisuudestaan sekä yksityisyydestään netissä. Oletko samaa mieltä näiden väitteiden kanssa? Miksi/miksi et? Kirjoita vastauksesi väitteiden alapuolella oleviin laatikoihin.

Väritä tähtiä sen mukaan,
miten samaa mieltä olet
kyseisen väitteen kanssa.

“Minua huolettaa todella paljon hakkerit, jotka voivat murtautua laitteelleni ja käyttää tietojani.”

☆☆☆☆

“Pidän päällä kaikkia yksityisyyteen sekä turvallisuuteen liittyviä asetuksia, joten en ole juurikaan huolissani tietojeni joutumisesta väriin käsiin.”

☆☆☆☆

“Yksi nettiystävistäni, jota en ole tavannut kasvotusten, kysyi, haluaisinko tavata. En usko, että aion mennä...”

☆☆☆☆

Sinun nimesi

HARJOITUS 5

Luotettavan tiedon tunnistaminen

Katso ohessa olevia kuvankaappauksia ja pohdi, luottaisitko itse näillä sivuilla olevaan tietoon.

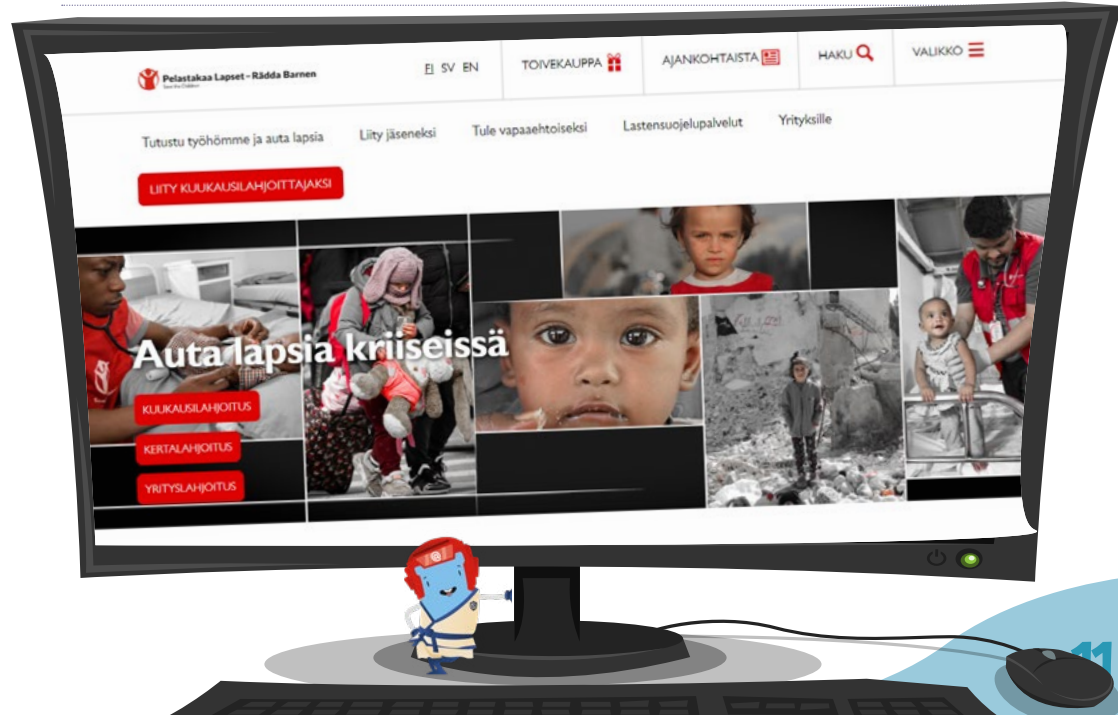

LIKE

PELASTAKAA LAPSET

Millainen nettisivu tämä on? Uskotko, että nettisivu on luotettava? Miksi/miksi ei?

Sinun nimesi

WIKIPEDIA

Millainen nettisivu tämä on? Uskotko, että nettisivu on luotettava? Miksi/miksi ei?

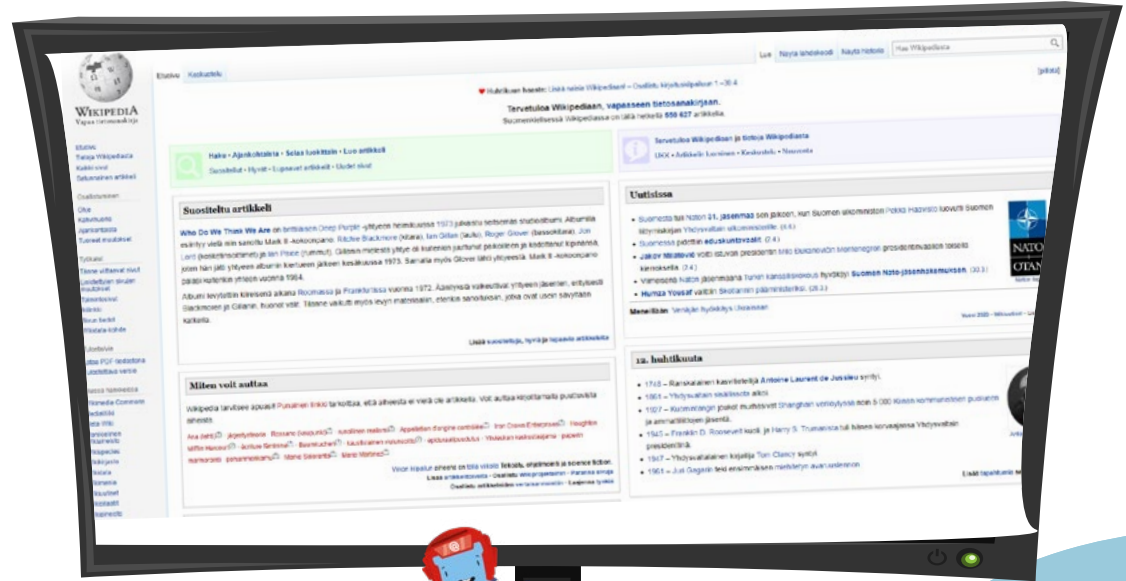
HARJOITUS 5

Luotettavan tiedon tunnistaminen

Katso ohessa olevia kuvankaappauksia ja pohdi, luottaisitko itse näillä sivuilla olevaan tietoon.

LIKE

Sinun nimesi

HARJOITUS 5

Luotettavan tiedon tunnistaminen

Katso ohessa olevia kuvankaappauksia ja pohdi, luottaisitko itse näillä sivuilla olevaan tietoon.

LIKE

HIKIPEDIA

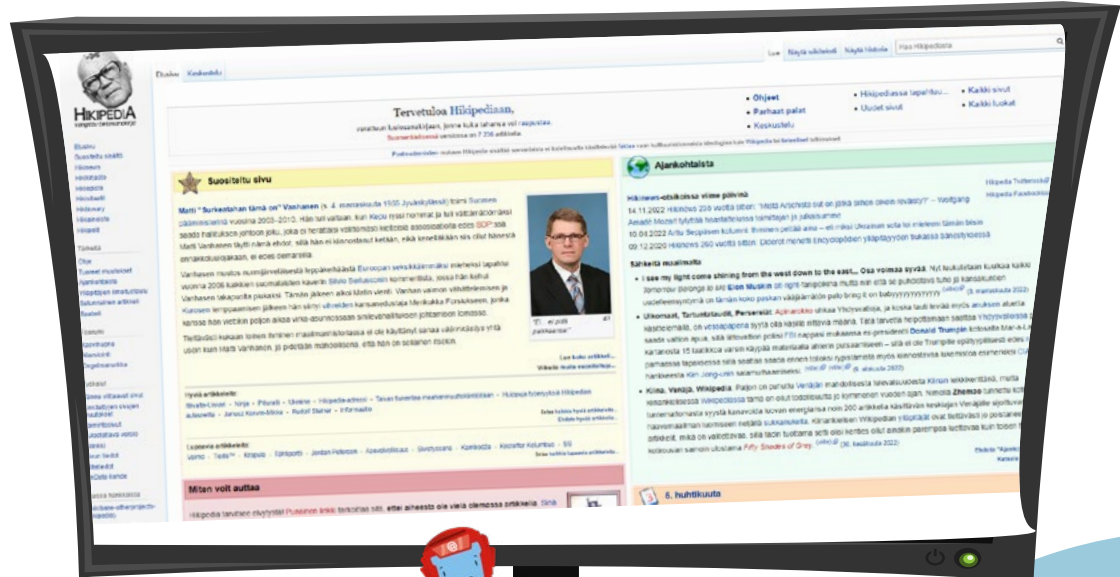
Millainen nettisivu tämä on? Uskotko, että nettisivu on luotettava? Miksi/miksi ei?

.....

.....

.....

.....

Sinun nimesi

HARJOITUS 5

Luotettavan tiedon tunnistaminen

Katso ohessa olevia kuvankaappauksia ja pohdi, luottaisitko itse näillä sivuilla olevaan tietoon.

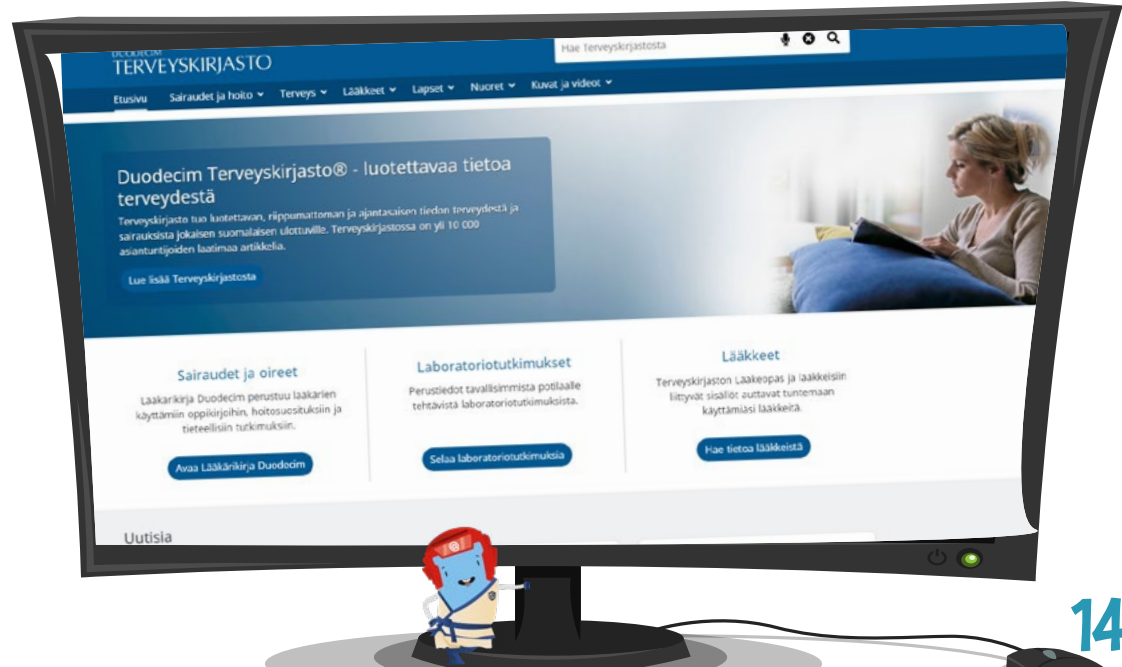

LIKE

TERVEYSKIRJASTO

Millainen nettisivu tämä on? Uskotko, että nettisivu on luotettava? Miksi/miksi ei?

HARJOITUS 6

Viestit

Kirjoita ystävällesi viesti, jossa annat neuvoja siihen, miten lasten tulisi kohdella toisiaan netissä.

Miten lasten tulisi käyttäytyä

Mitä lasten ei tulisi ikinä tehdä

Miten lasten tulisi käyttäytyä

Mitä lasten ei tulisi ikinä tehdä

HARJOITUS 7

Estä epäilyttävät ihmiset

Oletko ikinä estänyt ketään netissä? Mikä sai sinut estämään hänet? Lue ohessa olevat tarinat ja päätä, estäisitkö itse kyseisen ihmisen.

Yksi luokkakavereistasi on lähettänyt sinulle ilkeitä viestejä päivittäin viimeisen kolmen viikon ajan.

Miksi? / Miksi et?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Paras ystäväsi kirjoittaa epäkohteliaan kommentin sinusta ryhmäkeskusteluun. Vleensä hän on ystävällinen sinua kohtaan netissä.

Miksi? / Miksi et?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tuntematon ihminen lähettää sinulle kaveripyyynnön käyttämässäsi sovelluksessa. Et tunnista hänen kuvaansa.

Miksi? / Miksi et?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJOITUS 7

Estä epäilyttävät ihmiset

Oletko ikinä estänyt ketään netissä? Mikä sai sinut estämään hänet? Lue ohessa olevat tarinat ja päätä, estäisitkö itse kyseisen ihmisen.

Äitisi lisää sinut kaverikseen ja merkitsee sinut vauvakuviin. Et halua kavereidesi näkevän kuvia.

Miksi? /Miksi et?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Joku, jonka kanssa olet jutellut netissä pyytää sinua lähettämään hänelle kuvia itsestäsi. Se tuntuu sinusta epämiellyttävältä.

Miksi? /Miksi et?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Joku sinun koulustasi lähettää sinulle videon, jossa näytetään kiusaamista.

Miksi? /Miksi et?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJOITUS 8

Miten kiusaamis- tilanteessa tulisi toimia?

Jos jotakuta kiusataan netissä, meidän vastuulla on tehdä asialle jotain. Mitä kunkin näistä ihmisistä tulisi tehdä lopettaakseen kiusaamisen tai auttaakseen kiusaamisen uhria?

Kiusattu henkilö

Kaverit (kiusaajan kaverit tai kiusatun kaverit).

Muut sivustaseuraajat.

HARJOITUS 9

Mistä saat apua ja tukea?

Tiedätkö, millaista apua voit saada, jos kohtaat jotain ahdistavaa tai huolestuttavaa netissä? Tiedätkö esimerkiksi sellaisia ihmisiä, nettisivuja tai tukipalveluita, joilta voi saada apua? Miten kuulit niistä?

Keiden puoleen voit kääntyä, jos jotain menee pieleen netissä? Miten nämä ihmiset voivat auttaa sinua?

Mitkä nettisivut tai tukipalvelut voivat auttaa sinua? Mitä ne voivat tehdä auttaakseen sinua?

On täysin ok, jos et keksi nyt mitään! Kokeile tehdä nopea nettihaku ja kerro meille, mitä tietoa löydät!

HARJOITUS 10

Turvallista vai vaarallista?

Netissä on paljon tekemistä, ihmisiä ja koettavaa. Jotkin asiat voivat tuntua enemmän tai vähemmän turvallisilta kuin toiset. Miten arvioisit seuraavia tilanteita (esim. jonkun sellaisen tapaaminen kasvokkain, johon olet tutustunut netissä)?

Leikkaa irti lauseita ja liitä ne seuraavalla sivulla oleville riville. Voit myös kopioida ja liittää lauseet, jos teet tehtävää tietokoneella tai puhelimella.

- 1 Henkilökohtaisen tiedon jakaminen (esim. kotiosoite).
- 2 Jonkun sellaisen tapaaminen kasvokkain, johon olet tutustunut netissä.
- 3 Tuntemattoman kanssa jutteleminen.
- 4 Yksityisen kuvan lähettäminen kaverille.
- 5 Kaveripyyntöjen hyväksyminen tuntemattomilta.
- 6 Tiedon etsiminen googlesta läksyjä varten.

HARJOITUS 10

Turvallista vai vaarallista?

Vihreä tarkoittaa täysin turvallista ja punainen ei lainkaan turvallista.

Jos listasta puuttuu mielestäsi jotain, kirjoita se!

Täysin turvallista

Ei lainkaan turvallista

HARJOITUS 11

Toimintaohjeita erilaisiin tilanteisiin

Mitä hänelle tapahtuu?

Sinä

Keneltä hän voisi pyytää apua?
Kenelle hän voisi jutella ongelmasta?

Sinä

SOSIAALINEN MEDIA

KAVERI

KAVERI

KAVERI

KAVERI

Toivo käy koulua 8. luokalla. Hän on saanut viimeisen kuukauden ajan viestejä tuntemattomalta, joissa sanotaan ilkeitä asioita hänen vaatteistaan sekä hiuksistaan.

Yhtenä päivänä yksi Toivon kavereista kertoo, että hänestä on tehty Instagramiin valetili, jossa on hänen nimensä. Tililtä lähetellään ihmisille ikäviä kuvia.

Toivoa pelottaa mennä kouluun. Häntä huolettaa, että häntä kiusataan tilin vuoksi.

Olisitko valmis hyväksymään tällaisen riskin?

Sinä

Mitä voisit tehdä suojellaksesi itseäsi tällaiselta tilanteelta?

Sinä

HARJOITUS 11

Toimintaohjeita
erilaisiin tilanteisiin

Mitä hänelle tapahtuu?

Sinä

Keneltä hän voisi pyytää apua?
Kenelle hän voisi jutella ongelmasta?

Sinä

SOSIAALINEN MEDIA

KAVERI

KAVERI

KAVERI

KAVERI

Onni on 15-vuotias. Hän rakastaa nettipelien pelaamista ja pelaa niitä usein myöhään yöhön.

Hän pelaa päivittäin vähintään 10 tuntia tietokoneella. Aluksi Onni pelasi vain huvin vuoksi, mutta viime aikoina hän on alkanut jättää menemättä kouluun, jotta voisi pelata. Hän ei myöskään halua enää tehdä asioita yhdessä kavereidensa tai perheensä kanssa.

Onnista on tullut entistä eristäytyneempi ja hänen perheensä on huolissaan hänen mielenterveydestään.

Olisitko valmis hyväksymään
tällaisen riskin?

Sinä

Mitä voisit tehdä,
suojellaksesi itseäsi
tällaiselta tilanteelta?

Sinä

HARJOITUS 11

Toimintaohjeita
erilaisiin tilanteisiin

Mitä hänelle tapahtuu?

Sinä

Keneltä hän voisi pyytää apua?
Kenelle hän voisi jutella ongelmasta?

Sinä

Zahra hyväksyy uuden kaveripyyntöön somessa. Kaveripyyntö on vanhemmalta mieheltä, jota hän ei tunne. Zahra alkaa juttelemaan hänen kanssaan ja huomaa, että heillä on paljon yhteistä.

Zahra kokee, että hän ei voi jutella vanhemmilleen koulussa tapahtuneista asioista. Zahran uusi kaveri vaikuttaa kuitenkin ymmärtäväiseltä ja hänestä tuntuu luonnolliselta jutella tämän kanssa.

Eräänä päivänä tämä mies kysyy Zahralta, tahtoisiko tämä tavata kasvokkain. Zahra ei ole varma, menisikö hän tapaamaan miestä.

Olisitko valmis hyväksymään tällaisen riskin?

Sinä

Mitä voisit tehdä, suojellaksesi itseäsi tällaiselta tilanteelta?

Sinä

HARJOITUS 11

Toimintaohjeita
erilaisiin tilanteisiin

Mitä hänelle tapahtuu?

Sinä

Keneltä hän voisi pyytää apua?
Kenelle hän voisi jutella ongelmasta?

Sinä

SOSIAALINEN MEDIA

KAVERI

KAVERI

KAVERI

KAVERI

Marko on 16-vuotias. Hänen äitinsä julkaisee sosiaalisen median tilillään kuvan, jossa näkyy 3-vuotias Marko. Äiti ei pyytänyt Markolta lupaa kuvan julkaisemiseen.

Kyseisessä kuvassa Marko leikkii alastomana rannalla kavereidensa kanssa.

Markon äiti rakastaa kuvaa ja haluaa jakaa sen kavereidensa ja perheensä kanssa Facebookissa, mutta Markosta ei tunnu hyvältä, että kuva on netissä.

Olisitko valmis hyväksymään
tällaisen riskin?

Sinä

Mitä voisit tehdä,
suojellaksesi itseäsi
tällaiselta tilanteelta?

Sinä

Tämän harjoituskirjan on kehittänyt Kansainvälinen televiestintäliitto (ITU) sekä digitaalisiin ympäristöihin liittyvien lasten oikeuksien sekä lasten suojelun johtavia instituutioita edustavista asiantuntijoista koostunut työryhmä.

Kirjassa olevat tekstit pohjautuvat Sydneyn yliopiston Young and Resilient -tutkimuskeskuksen kehittämiin harjoituksiin. Niiden kehittämisessä on avustanut 5Rights-järjestö ja niitä hyödynnettiin YK:n lapsen oikeuksien komitean digitaaliseen ympäristöön liittyviä lapsen oikeuksia koskevan yleiskommentin laatimisessa.

Tämän oppaan tuottaminen ei olisi ollut mahdollista ilman mukana olleiden asiantuntijoiden sekä ITU:n graafisen suunnittelun yksikön innokkuutta sekä omistautumista.

ITU on kiitollinen kaikille yhteistyökumppaneille, jotka ovat antaneet arvokasta aikaansa sekä näkemyksiään tämän materiaalin luomiseksi: Amy Jones ja Olivia Solari Yrigoyen (Child Rights Connect), John Carr (ECPAT International) sekä Amanda Third ja Lilly Moody (Länsi-Sydneyn yliopisto)

Käännös suomen kielelle: Pelastakaa Lapset ry 2023

Tämä käännös on muunneltu ITU:n alkuperäisestä versiosta. Käännöksessä esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat käännöksen toteuttajan vastuulla eivätkä ole ITU:n hyväksymiä.

www.itu.int/cop

© ITU 2020 some right reserved. This work is licensed to the public through a Creative Commons Attribution-Non-Commercial-Share Alike 3.0 IGO license (CC BY-NC-SA 3.0 IGO). Under the terms of this licence, you may copy, redistribute, transmit, and adapt the work for non-commercial purposes, under the following conditions: Attribution: please cite the work as follows: <desired citation, which includes link/DOI>. Translations: If you create a translation of this work, please add the following disclaimer along with the attribution: This translation was not created by the International Telecommunication Union (ITU) and should not be considered an official ITU translation or publication. ITU shall not be liable for any content or error in this translation. Adaptations: If you create an adaptation of this work, please add the following disclaimer along with the attribution: This is an adaptation of an original work by the International Telecommunication Union (ITU). Views and opinions expressed in the adaptation are the sole responsibility of the author or authors of the adaptation and are not endorsed by ITU. For more information, please visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo/>